

Bijlage A: Logopedisch en linguïstisch onderzoek bij de start van de behandeling (T0)

Tabel A1: Testresultaten T0 non-verbaal begrip

Test	Taak	Score	Interpretatie
SAT Visueel	Matchen afbeeldingen	Afgebroken	Afwijkend
VPOR	Objectherkenning	13	Afwijkend

Tabel A2: Testresultaten T0 auditief taalbegrip

Test	Taak	Score	Interpretatie
<i>Woordniveau</i>			
PALPA 45	Matchen gesproken woord-afbeelding	Afgebroken	Afwijkend
PALPA 5	Auditieve lexicale decisie*	160 (160)	Niet afwijkend
PALPA 47	Synoniembeoordeling – auditief	55 (60)	Licht afwijkend
<i>Zinsniveau</i>			
Token Test	Verwerken van gesproken zinnen.	Afgebroken	Afwijkend
ATAZ	Auditieve Taak voor Alledaags Zinsbegrip		
	Beoordelen van auditief aangeboden zinnen	34 (36)	(Geen normen beschikbaar)

* *Woordniveau*: PALPA 45 kon door visusproblemen niet worden afgenomen bij E.

Functioneel leek het woordbegrip buiten een gegeven context wisselend; bijvoorbeeld op de vraag ‘waar is uw been?’ toonde ze eerst haar arm, dan haar voet en vervolgens haar been.

Om een beter beeld te krijgen van de auditieve taalverwerking werd een aantal deeltaken van de auditieve inputroute afgenomen (zie Figuur 2), waarbij geen gebruik werd gemaakt van visueel materiaal. De auditieve woordherkenning (auditief inputlexicon) bleek in orde: op de auditieve lexicale decisietaak (PALPA 5) beoordeelde E. de aangeboden woorden vlot en foutloos. Spontaan zei ze alle woorden (dus ook de nonsenswoorden) correct na. Uit deze observatie werd geconcludeerd nader onderzoek naar de klankwaarneming (auditieve analyse) niet nodig was. Wel wordt een lichte lexicaal-semantiche stoornis gemeten (met PALPA 47).

* *Zinsniveau*: de Token Test bleek niet afneembaar: E. leek hierbij visueel overprikkeld te raken. Daarom is een zelf-samengestelde auditieve zinsbeoordelingstaak afgenomen, van 36 in lengte variërende zinnen, met zowel semantische als syntactische schendingen. Het beoordelen van de auditief aangeboden zinnen ging bij 34 zinnen goed en E. verbeterde de zinnen in veel gevallen spontaan. De volgende zinnen beoordeelde E. niet goed: ‘Een olifant is kleiner dan een muis’ en ‘Jan heeft een jas aan, hoewel het koud is.’ Beide zinnen worden

door mw. van E. ten onrechte goedgekeurd. Later tijdens de test doet zij de zin ‘Een trein rijdt sneller dan een fiets’ en de zin ‘Ondanks het goede weer, neemt hij een paraplu mee’ wel goed, met ook een goede redenering erbij.

* *Gespreksniveau*: E. raakte snel in de war van al wat ze zag en hoorde. Het begrijpen van een gesprek ging aanvankelijk zeer moeizaam: vragen die gesteld werden en verandering van gespreksonderwerp verwarden haar. Ze leek geen overzicht te hebben over situaties en raakte snel overprikkeld. Het contextueel begrip leek wel goed in een rustige omgeving, als er rustig gesproken werd en het gesprek werd gestructureerd.

Tabel A3: Testresultaten T0 visueel taalbegrip

Test	Taak	Score	Interpretatie
<i>Letterniveau</i>			
PALPA 17	Gespiegelde reversie	35 (36)	Niet afwijkend
PALPA 18	Matchen: hoofdletter-kleine letter	25 (26)	Niet afwijkend
PALPA 19	Matchen: kleine letter met hoofdletter	25 (26)	Niet afwijkend
PALPA 20	Letterdiscriminatie in woorden	Afgebroken	Afwijkend
<i>Koppeling teken-klank</i>			
PALPA 21	Benoemen van grafemen en fonemen	Afgebroken	Afwijkend
PALPA 22	Matchen van fonemen en grafemen	19 (26)	Afwijkend
<i>Woordniveau</i>			
PALPA 23	Visuele lexicale decisie	60 (60)	Niet afwijkend
PALPA 24	Visuele lexicale decisie	21 (40)	Afwijkend;
		≈84 (160)	kansniveau

* *Letterniveau*: de visuele analyse van losse letters was goed (PALPA 17 t/m 19). Ze kon ze echter niet juist benoemen of verklanken (PALPA 21 en 22; verstoorde grafeem-foneemkoppeling en een probleem in het benoemen van letters (letteralexie)).

* *Woordniveau*: Het globaal overzien van lettercombinaties en woorden lukte E. tot op zekere hoogte: bij PALPA 23 herkende zij illegale lettercombinaties (bv. ‘*tnoasslk*’) feilloos. Toch had zij op PALPA 20 veel moeite met het bepalen van de letterpositie in een woord, en herkende zij woorden onvoldoende op PALPA 24, waar de lettercombinaties in de nonsenswoorden ‘legaal’ zijn voor het Nederlands. Dit duidt op een stoornis in visueel inputlexicon.

* *Zinsniveau*: het lezen van zinnen was niet mogelijk, bleek uit observaties.

Bijlagen bij Van der Velden & Denisse (2020) *Casus E.* - Visuele en conceptuele problemen tegen de achtergrond van een zich herstellende afasie. *Stem-, Spraak, en Taalpathologie*, 25, 1-14

* *Functioneel lezen*: E. vertelde dat het lezen haar helemaal niet meer lukt, sinds het cva. Een enkele keer herkende ze de woorden wel, vanuit een functionele context, zoals de woonplaatsen van haar zonen in de atlas en enkele woorden uit krantenkoppen. Teruglezen van wat ze schreef, lukte niet, noch hardop, noch begrijpend. Schriftelijke ondersteuning van kernwoorden uit een gesprek kon ze niet lezen. Ze had wel baat bij de structuur die het opschrijven van trefwoorden bood, omdat de gespreksonderwerpen hiermee werden afgebakend.

Tabel A4: Testresultaten T0 mondelinge taalproductie

Test	Taak	Ruwe score	Percentielscore	Interpretatie
<i>Woordniveau</i>				
AAT Be 1	Mondeling Benoemen	15 (30)	25	Zwaar-Matige stoornis
AAT Be 3	Mondeling Benoemen	5 (30)	25	Zwaar-Matige stoornis
Verkorte BBT	Mondeling Benoemen	9 (87)	<1 (gezond) <1 (afasie)	Zware stoornis
Verbale BBT	Mondeling Benoemen	51 (72)	<1 (gezond) 20 (NAH)	Zware stoornis
SAN	Dieren opnoemen	6	52 (afasie) 0 (gezond)	Matige Stoornis
<i>Spontane Taal</i>				
AAT	Spontane Taal	4-5-5-4-5-5	-	-

* *Woordniveau*: Het benoemen op basis van visueel materiaal ging heel moeilijk (BBT; Roomer e.a. (2011)). Naar aanleiding van de afbeeldingen leken de semantische concepten soms onvoldoende gerepresenteerd. Zo wist E. bij de stethoscoop wél te noemen dat het ‘iets is om mee te luisteren’, maar waarnaar er met een stethoscoop geluisterd werd kon ze niet noemen. Het benoemen naar aanleiding van een auditief aangeboden omschrijving (VBBT; Roomer e.a. (2011)) ging beduidend beter: bij deze taak had E. geen problemen met betekenisactivatie en kon ze in de meeste gevallen het juiste woord vinden (ook ‘stethoscoop’). Later in de test, bij de laagfrequente woorden, lukt het haar soms niet om het juiste woord te vinden. Hoewel de woordfrequentie bij de VBBT niet gewogen is voor het Nederlands, en een stoornis in het fonologisch outputlexicon daarom niet volledig hard gemaakt kan worden, gaven de ‘alles-of-niets’ woordvindingsproblemen op de VBBT bij de – op het oog - minder frequente woorden in combinatie met het ontbreken van semantische en fonologische parafasieën, voldoende grond om de woordvindingsproblemen vooral te wijten

Bijlagen bij Van der Velden & Denisse (2020) *Casus E.* - Visuele en conceptuele problemen tegen de achtergrond van een zich herstellende afasie. *Stem-, Spraak, en Taalpathologie*, 25, 1-14

aan een stoornis in het fonologisch outputlexicon. Door het grote verschil tussen de ‘reguliere’ BBT en de VBBT leek er sprake van optisch-afatische kenmerken. Kenmerk van een optische afasie is echter dat een patiënt vanuit de tactiele modus de voorwerpen wél kan benoemen. Dit is in een behandeling geprobeerd en bleek niet het geval: ook vanuit de tactiele modus had E. problemen met het activeren van het concept van het voorwerp, en aldus met de benoeming. Een semantische woordvloeiendheidstaak (SAN Dieren Opnoemen; Deelman e.a. (1981)) verliep afwijkend.

* *Zinsniveau*: er is geen mondelinge zinsproductietaak afgenomen. De verbeteringen die mw. aanbracht in de foute zinnen op de zinsbeoordelingstaak (zie ‘Auditief begrip’) getuigden van een goede zinsconstructie. De spontane zinsbouw is geobserveerd in het spontane spreken (zie hieronder).

* *Spontaan spreken*: het spreken van E. verliep onzeker en ze zocht vaak bewust naar woorden. Zinsafbrekingen kwamen voor, door woordvindingsproblemen. Daardoor waren de zinnen soms fragmentarisch en vervlochten, maar binnen de fragmenten grammaticaal en logisch. De zinsbouw werd vooral gehinderd door de woordvindingsproblemen. Semantische parafasieën kwamen voor in haar spontane spreken, vooral bij abstracte woorden. Zij merkte deze aanvankelijk zelf niet op en deze waren ook niet altijd direct herkenbaar voor de gesprekspartner. Dit leidde regelmatig tot misverstanden.

**Taalgebruik*: wat verder opviel in het spontane spreken waren de herhalingen van thema’s; dezelfde gespreksonderwerpen kwamen in een gesprek met grote regelmaat terug. Ze associeerde sterk en had moeite de lijn van het gesprek vast te houden. Dit merkte ze zelf meestal niet op.

Tabel A5: Testresultaten T0 schriftelijke taalproductie

Test	Taak	Score	Interpretatie
PALPA 51	Schriftelijk Benoemen	Niet uitvoerbaar	Schrijven is niet mogelijk

* *Visuo-constructief algemeen*: Uit de neuropsychologische screening bleek dat het kopiëren van eenvoudige figuren voldoende was. Een complex figuur kopiëren (‘Rey’) was eveneens voldoende, maar verliep fragmentarisch.

* *Letterniveau*: het (na-)schrijven van losse letters lukte. Ook enkele woorden en namen kon ze naschrijven, maar er was dan sprake van paragrafieën. Uit zorgvuldige observaties bij het naschrijven bleek dat er geen sprake was van schrijfapraxie: de letters werden niet ‘getekend’.

Bijlagen bij Van der Velden & Denisse (2020) *Casus E.* - Visuele en conceptuele problemen tegen de achtergrond van een zich herstellende afasie. *Stem-, Spraak, en Taalpathologie*, 25, 1-14

* *Woordniveau*: schriftelijk benoemen lukte nauwelijks (zie tabel 5), maar E. kon de genoemde woorden wel hardop spellen. Onregelmatig gespelde woorden en homofonen (zoals 'peil' versus 'pijl') gaven hierbij lichte problemen. Dit duidde op een stoornis in het grafemisch outputlexicon. De grafemische outputbuffer bleek intact, omdat het hardop spellen verder normaal verliep. Desondanks lukte het haar niet om de letterreeksen die zij in gedachte had om te zetten naar geschreven letters, ook niet door middel van aanwijzen op een letterkaart. Dit duidt op een stoornis in het allografisch niveau: een probleem in het omzetten van de abstracte letterrepresentaties naar de concrete letters. Bij het letterniveau is al genoemd dat een 'schrijfapraxie' niet de oorzaak kon zijn, omdat de letters niet 'getekend' werden, maar – eenmaal gevonden – vloeiend geschreven. Eén enkele letter lukte soms wel (bv. de eerste letter van het woord), maar naarmate ze verder in het woord kwam, raakte ze de draad kwijt en leek ze overprikkeld te raken.

Samenvatting van de neuropsychologische screening:

Problemen werden gevonden in:

- Executief functioneren: verminderd probleemoplossend vermogen

- Aandacht:

* probleem met het verdelen van de aandacht;

* stoornis in de visuele aandachtsspanne

- Geheugen: inprentings- en opdiepingsprobleem

- Visuele waarneming:

* stoornis in visuele waarneming en herkenning van objecten.

* problemen verwerken en overzien van visuele informatie. E. scoorde afwijkend op de visuele digispantaak en bij het natekenen van de figuur van Rey.

Bijlage B: Logopedische doelen behandelperiode 1

Omdat E. onvoldoende kon overzien wat de stoornissen waren op gebied van taal en cognitie stelde de logopedist de volgende behandeldoelen voor de termijn van 12 weken:

- E. begrijpt gesproken woorden en zinnen goed zodat ze een alledaags gesprek met een bekende goed begrijpt.
- E. leest op woordniveau korte, hoogvoorstelbare en hoogfrequente woorden.
- E. gebruikt hoogfrequente woorden passend in een alledaags gesprek met bekenden om haar wensen en gedachten duidelijk te maken. Tijdens woordvindingsproblemen leert ze zichzelf te cues door middel van grootte aangeven, gebaar maken, aanwijzen en tekenen.
- E. schrijft op woordniveau korte, hoogvoorstelbare en hoogfrequente woorden.

En voor haar naasten:

- psychosociale begeleiding: E. en haar familie begrijpen de gevolgen van de beroerte en de specifieke gevolgen voor de communicatie in het dagelijks leven. Ze leren hiermee omgaan in gesprekken met maatschappelijk werker en logopedist.

Bijlage C: Therapie-inhoud behandelperiode 1

Tabel C1: Therapie-inhoud auditief taalbegrip, behandelperiode 1

Therapiefocus	Taken	Uitkomst
<i>Woordniveau</i>		
Auditieve input	Matchen woord- voorwerp TC	Ook laagfrequente woorden werden goed begrepen
Semantiek	Later ook: ATP BOX	
<i>Zinsniveau</i>		
Auditieve input	Concrete opdrachten uitvoeren: één infomatie-eenheid per keer	Begrip nam toe tot en met twee informatie-eenheden.
	Opbouw in eenheden en voorstelbaarheid	
<i>Tekstniveau</i>		
Auditieve input	Navertellen kort verhaal	E. kon een voorgelezen korte tekst volgen, mits de inhoud van de tekst voorspelbaar was en één verhaallijn bevatte.
Semantiek		
<i>Gepreksniveau</i>		
Begrip van specifieke gespreksonderwerpen, inclusief de laagfrequente woorden	Gesprek met de therapeut over uiteenlopende onderwerpen	Lukte met tempo-aanpassingen in communicatie en nadruk op kernwoorden. E. kon zich langer op een gesprek concentreren.

Tabel C2: Therapie-inhoud visueel taalbegrip, behandelperiode 1

Therapiefocus	Taken	Uitkomst
	<i>Letterniveau</i>	
Visuele analyse	Matchen van symbolen	Goed, maar letters met meerdere verschijningsvormen (a, g) bleven lastig.
	Matchen van letters	
	<i>Woordniveau</i>	
Orthografisch inputlexicon	Herkennen van zelfde woord uit drie grafemisch verwante woorden (KOMPRO).	Wisselend.
	Flitswoorden lezen	
	Contextuele woordherkenning:	Niet mogelijk.
	<ul style="list-style-type: none"> - Plaatsnamen in atlas herkennen - Kernwoorden bij krantenfoto aanwijzen 	Goed, mits het aansloot bij voorkennis van E.
Semantiek	Matchen geschreven woord-afbeelding (NAT Visueel; KOMPRO)	Werd mogelijk, wel met veel fouten.

Tabel C3: Therapie-inhoud mondeling en non-verbaal uiten, behandelperiode 1

Therapiefocus	Taken	Uitkomst
Non-verbale concepten, visuele semantiek	Duidelijk maken van afbeelding (PACE-like, Totale Communicatie)	E. kon op verzoek grootte en gebaar van een concept aangeven en semantisch omschrijven. Ze merkte dat deze strategie haar soms hielp bij de woordvinding. Toch werden concepten nog regelmatig onvolledig geactiveerd, waardoor zelfcueing niet mogelijk was. Bij tekenen soms moeite met bedenken specifieke kenmerken van bijvoorbeeld een brug.
Lexicale semantiek	Woord omschrijven	E. kon in een alledaags gesprek vlotter en met een meer variërende woordkeuze haar wensen en gedachten duidelijk maken, maar er waren nog woordvindingsproblemen, perseveraties en semantische parafasieën (bijv. gloeilamp werd elektriciteit). Ook toredeneren naar een juiste benoeming ('een pijpje, nee, een injectiespuit') kenmerkte haar spreken.
Fonologisch outputlexicon	Afbeeldingen benoemen (bv. Color Cards), benoemen naar aanleiding van een omschrijving	E. werd zelfstandiger in gebruik van agenda, inclusief het gebruik van haar therapieprogramma met tijden en therapieën.
Functioneel urgent	Kloktijden tekenen Kloktijden benoemen aan de hand van een oefenklok	

Tabel C4: Therapie-inhoud schriftelijk uiten, behandelperiode 1

Therapiefocus	Taken	Uitkomst
	<i>Letterniveau</i>	
Allografisch niveau	Naschrijven van losse letters	Letterverwisselingen bij vormverwante letters zoals l-t-f
	<i>Woordniveau</i>	
Grafemische outputbuffer	Naschrijven van CVC/eenlettergrepige hoogvoorstelbare woorden	Veel letterverwisselingen
	Op dictaat leggen van CVC/eenlettergrepige hoogvoorstelbare woorden met letterblokjes	Goed; wel vaak herhaling nodig
	Hardop spellen van CVC/ hoogvoorstelbare woorden en vervolgens opschrijven	Het hardop spellen van hoog voorstelbare regelmatig gespelde woorden was mogelijk, omzetten naar geschreven letters en woorden lukte niet. Eén enkele letter lukte soms wel (bv. de eerste letter van het woord), maar naarmate ze verder in het woord kwam, raakte ze de draad kwijt en leek ze overprikkeld te raken. Een letterkaart werkte niet om te compenseren. E. verloor het overzicht over het woord en had moeite met switchen tussen en vasthouden van deeltaken.
Functioneel schrijven	Eigen naam en naam echtgenoot schrijven	Dit lukte, na heel veel herhaling (inslijpen).

Bijlage D: Logopedische en linguïstische diagnostiek behandelperiode 2 (T1)

Tabel D1: Testresultaten T1

(Sub)test	Score T0	Score T1	Vergelijking met normgroep PMA	Significante verbetering ?
Visuele SAT	0 (30) <i>Afgebroken</i>	0 (30) <i>Afgebroken</i>	-	Nee
AAT BE-1	15 (30)	21 (30)	P = 42	Ja
AAT BE-2 (kleuren)	12 (30)	22 (30)	P = 49	Ja
SAN Dieren Opnoemen	6	Niet herhaald	-	-
Spontane Taal (AAT)	4-5-5-4-5-5	5-5-5-5-5-5	-	-
PALPA 47 - Auditieve Synoniembepoordeling	55 (60)	60 (60)	Niet afwijkend (i.v.m. gezonden)	-
PALPA 51 – Hardop Lezen	Niet afneembaar	53 (60)	P = 49	Ja
PALPA 51 – Schriftelijk benoemen	3 (60)	5 (60)	P = 42	Nee
ASTA	Niet gedaan	Zie tabel 11		

- *Auditief taalbegrip:*
 - Semantiek (PALPA 47): de lexicale semantiek is verbeterd, en inmiddels volledig hersteld: de score op PALPA 47 is niet meer afwijkend.
- *Lezen:*
 - Woordniveau (PALPA 51 – Hardop lezen): significante verbetering. Eenvoudige, hoogfrequente woorden gaan nu in de meeste gevallen goed. E. geeft zelf aan dat ze nog veel ‘gokt’. Het lezen lijkt nog onbewust te gaan.
- *Spreken:*
 - Spontane taal (ASTA; Boxum e.a. (2013)): uit de ASTA weergegeven in Tabel D2 blijken lichte woordvindingsproblemen, enkele fonematische parafasieën en een afwijkend percentage correcte zinnen (77%), met een divers foutenpatroon. Er zijn geen aanwijzingen voor een specifieke syntactische stoornis.
 - Benoemen (VBBT; Roomer e.a. (2011)): vooruitgang, maar nog steeds lichte woordvindingsproblemen.
- *Schrijven:*

Bijlagen bij Van der Velden & Denisse (2020) *Casus E.* - Visuele en conceptuele problemen tegen de achtergrond van een zich herstellende afasie. *Stem-, Spraak, en Taalpathologie*, 25, 1-14

- Woordniveau (PALPA 51 – Schriftelijk benoemen): nog altijd niet mogelijk. Geen significante verbetering.

Tabel D2: ASTA-resultaten T1

ASTA	Ruwe score T1	Standaarddeviatie
Aantal zelfstandig naamwoorden	34	-2SD
Diversiteit zelfstandig naamwoorden	TTR: 0,59	<-2SD
Aantal lexicale werkwoorden	16	<-3SD
Diversiteit lexicale werkwoorden	TTR: 0,73	+1SD
Modalen en koppelww	18	+1,5 SD
MLU	7,8	-1SD
% correcte uitingen	77%	-3SD
Finietheidsindex	1	μ
Aantal bijzinnen	1	-1,5 SD
Semantische parafasieën	1	+2SD
Fonologische parafasieën	2	>3SD
Neologismen	0	(Normaal)

Bijlage E: logopedische doelen en therapie-inhoud behandelperiode 2

Het weer kunnen lezen en schrijven op woordniveau was het doel van de behandeling.

De subdoelen waren:

- Mogelijkheden van lezen en schrijven op stoornisniveau nagaan. Zijn de voorwaarden aanwezig om cues toe te passen en eigen te maken?
- Inzicht in lees- en schrijfmogelijkheden en -beperkingen vergroten.
- Advisering over lezen en schrijven voor thuis en het activiteitencentrum.

We richtten ons specifiek op **functiegerichte behandeling** van:

- Over 6 weken kan mw. letters en twee- tot vierletterwoorden schrijven op dictaat.
- Over 6 weken kan mw. hardop lezen op woordniveau.

Tabel E1: Therapie-inhoud specifieke schrijftherapie, behandelperiode 2

Therapiefocus	Taken	Uitkomst
Letters	Schrijven op dictaat. Strategie: letter bedenken, visualiseren, hardop noemen, noteren, visuele zelfcontrole.	Na enkele weken lukte het E. om door middel van het hardop spellen direct de letter te schrijven, bij korte woorden.
Tweeletter woorden	Schrijven op dictaat: gehele woord of de letters één voor één. Strategie zoals boven beschreven. De getrainde items zijn opgebouwd voor woordfrequentie en voorstelbaarheid: HF+HV(la, ei), HF+LV, LF+HV, LF+LV(do, re).	Idem
Drieletter woorden	Schrijven op dictaat, volgens dezelfde opbouw als de tweeletterwoorden. Nog extra: onregelmatig gespelde woorden en leenwoorden.	Lukte geleidelijk beter maar met stereotype fouten: pen wordt ren; waarbij visuele zelfcorrectie (foutherkenning, juiste letterselectie) niet goed mogelijk was. Zie ook 'fragment pen', te bekijken op: www.dehoogstraat.nl/casuse ('fragment pen')
Vierletter woorden	Idem als bij de drieletterwoorden	Idem. Schriftelijk Benoemen PALPA 51: een significante verbetering in het schrijven:

		eenvoudige hoogfrequente woorden vlot en foutloos.
Vaste uitingen (bijvoorbeeld op een postkaartje of boodschappenlijstje)	Naschrijven, herhaling (inslijpen)	E. kon hoogfrequente woorden/uitingen schrijven. Teruglezen lukt meestal niet; enkele slechts het onthouden van het doelwoord ondersteunt de herkenning van het geschreven woord.

Tabel 13: Therapie-inhoud specifieke leestherapie, behandelperiode 2

Therapiefocus	Taken	Uitkomst
Letters	Letters opzoeken in het alfabet; op eigen initiatief nam E. dagelijks enkele malen het alfabet hardop door.	Herkenning van letters in verschillende schrijfwijzen bleef lastig (bv. G=g).
Twee en drie letterwoorden	Hardop spellend lezen, met variatie en opbouw in woordfrequentie en voorstelbaarheid (HV+ HF, HV=LF, LV+HF, LV+LF). Strategie als E. moeite had met een letter: hardop oplezen van het alfabet en stoppen bij juiste letter. Dagelijks herhaling van het geoefende met echtgenoot thuis	E. las analytisch, synthetiseren lukte vlot. Alfabet opzeggen en visualiseren raakten niet geautomatiseerd. Een alfabetische letterkaart werkte wisselend als hulpmiddel. Sleutelwoorden werkten niet. E. paste wel haar metalinguïstische voorkennis toe om lettercombinaties te voorspellen bijv 'sch'. Geen significante vooruitgang op PALPA 46 en PALPA 51 (Hardop Lezen).
Functioneel lezen	Korte tekst met een rijke context voorlezen uit een boekje	E. las soms spellend, vaak radend. Soms onbewust verrassend goed. Het was te moeilijk en te frustrerend en werd gestopt. Compensatie werd ingezet: Daisyspeler (voorgelezen verhalen).

Bijlage F: Hertest, ruim na behandelperiode 2 (T2)

Tabel F1: testresultaten T2

Onderdeel	Score T0	score T1	Score T2	Percentiel- score	Significante verbetering?
SAT Visueel	0 (30) <i>Afgebroken</i>	0 (30) <i>Afgebroken</i>	8 (30) <i>Afgebroken</i>	-	Ja
AAT BE-1	15 (30)	21 (30)	23 (3)	49	Nee
AAT BE-2 (Kleuren)	12 (30)	22 (30)	27 (30)	86	Nee
SAN Dieren Opnoemen	6	Niet afgenomen	9	P (afasie)=65 P (gezond) <1	Nee
AAT Spontane Taal	4-5-5-4-5-5	5-5-5-5-5-5	5-5-5-4-5-5	-	-
ASTA	Niet afgenomen	Zie tabel 11	Zie tabel 15	-	-
PALPA 47	55 (60)	60 (60)	-	-	-
PALPA 51 - Hardop lezen	Niet afneembaar	53 (60)	58 (60)	69	Nee
PALPA 51 – Schriftelijk Benoemen	3 (60)	5 (60)	60 (60)	100	Ja

- SAT Visueel: deze taak kostte E. nog steeds erg veel tijd en moeite. Op haar verzoek werd de taak na 10 items afgebroken, nadat zij 8 van deze 10 items een juiste respons had gegeven. Het was nu niet meer nodig om de keuze-items met een wit vel af te dekken, omdat het haar lukte om alle vijf de afbeeldingen te overzien. Daarbij beoordeelde E. verrassend snel en correct de niet-semantisch verwante afleider als ‘onjuist’.
- Het hardop lezen (PALPA 51) op afname 1 nog niet mogelijk. Bij afname 2 is het nog eens geprobeerd. Toen kostte het veel tijd en inspanning, maar het lukte uiteindelijk in de meeste gevallen wel. E. gaf aan veel ‘op de gok’ voor te lezen, maar dit was best effectief. Bij slechts vier woorden maakte ze verlezingen, zoals ‘honger’ bij *horloge*. Bij afname 3 ging het lezen iets vlotter. E. gaf aan minder te ‘raden’ en ze las duidelijk wat bewuster. Het lukte haar om uiteindelijk bijna alle woorden meteen goed te lezen.
- Samenvatting ASTA: uit analyse van de spontane taal (ASTA) bleek dat het spontane spreken van E. iets verbeterd en veranderd was. De diversiteit van de zelfstandig naamwoorden was significant verbeterd en nu niet meer afwijkend. Er was geen

sprake meer van fonologische parafasieën en het percentage correcte zinnen was voldoende, in tegenstelling tot de vorige afname. Toch waren er nog woordvindingsproblemen, blijkens het afwijkend lage aantal zelfstandige naamwoorden. E. leek deze woordvindingsproblemen te omzeilen door het gebruik van impliciete referenten die veelvuldig voorkomen in het taalsample. In het functionele spreken viel het volgende op: als E. wat vertelde, lukte het haar goed om haar bedoeling over te brengen, maar het bleef soms wat cryptisch en het vergde wel extra moeite van de luisteraar. Het foutenbesef was toegenomen. E. kon in een één op één gesprek spontaan gebruik maken van semantische cues zoals omschrijvingen en grootte aangeven, en van fonematische cues. Ze was zich ervan bewust dat dit haar hielp.

Tabel 15: ASTA-resultaten T2

ASTA	Ruwe score T1	Ruwe score T2	Interpretatie
Aantal zelfstandig naamwoorden	34 (-2SD)	31 (<-2SD)	Afwijkend
Diversiteit zelfstandig naamwoorden	TTR: 0,59 (<-2SD)	TTR: 0,74 (μ)	Niet meer afwijkend
Aantal lexicale werkwoorden	16 (<-3SD)	23 (-1 SD)	Niet meer afwijkend
Diversiteit lexicale werkwoorden	TTR: 0,73 (+1SD)	TTR: 0,78 (+1SD)	Niet afwijkend
Modalen en koppelwerkwoorden	18 (+1SD)	20 (+2SD)	Niet afwijkend
MLU	7,8 (-1SD)	7,97 (μ)	Niet afwijkend
% correcte uitingen	77% (-3SD)	86% (-1SD)	Niet meer afwijkend
Finietheidsindex	1 (μ)	0,95 (-1SD)	Niet afwijkend
Aantal bijzinnen	1 (-1,5 SD)	8 (+1SD)	Niet afwijkend
Semantische parafasieën	1 (+2SD)	0 (μ)	Niet afwijkend
Fonologische parafasieën	2 (>+3SD)	0 (μ)	Niet meer afwijkend
Neologismen	0	0	Normaal